

© Karen Opstellen

TENTOONSTELLING DRIFTIG LANDSCHAP

Zowel in figuratieve als abstracte kunst is het landschap een geliefd thema. Idyllische vergezichten met een stukje hemel, wat bomen en her en der wat koeien hebben vaak de voorkeur van de toeschouwer.

Maar landschap is zoveel meer. Het is niet altijd mooi – het is veranderlijk en voortdurend in beweging. Landschap verbindt. Het verbindt dorpen met steden en rijgt landsgrenzen en continenten aan elkaar. Het verbindt het heden met het verleden, oude visies met nieuwe visies en de mens met de natuur.

De seizoenen, het weer en de tand des tijds zorgen voor aanhoudende veranderingen.

In Nederland is het landschap al eeuwenlang onderworpen aan de organisatiedrift van de mens terwijl elders op de aarde het landschap geregeld transformeert door de krachten van de natuur; vulkaanuitbarstingen, aardbevingen en overstromingen om wat te noemen.

Landschap is ook een beleving en wekt vaak sterke emoties op. Voor *DRIFTIG LANDSCHAP* kijken we voorbij het idyllische plaatje naar landschap dat vragen oproept, beroert, kentert en beweegt.

Op de volgende pagina's vindt u een portret van de deelnemende kunstenaars. De tentoonstelling, die te zien is in onze expositieruimte in de villa van Kranenburgh, Culturele Buitenplaats in Bergen, loopt t/m 2 januari 2022. Opening zondag 14 november.

ALV OP 26 NOVEMBER

De halfjaarlijkse Algemene Ledenvergadering zal worden gehouden op vrijdag 26 november. Aanvang 20:00, inloop vanaf 19:30, na de sociëteitsbijeenkomst.

SOCIËTEIT

Ja, dachten we in september weer te kunnen starten, kwam daar op de valreep toch weer iets tussen.

Maar nu, daar gaan we – vrijdag 29 oktober gaat het gebeuren: soos van 17:15 tot 19:30. Denise Holtkamp geeft een presentatie van haar werk (zeefdruk). We smikkelen van elkanders hapje en gaan het naar ons zin hebben. We zien elkaar.

Vanaf 19 september is onze nu lopende expositie te zien op de eerste etage van de villa. Dit tot groot ongenoegen van velen. De begane grond, waar tijdens de coronaperiode de tentoonstellingen waren te zien, bleek immers zoveel toegankelijker dan de eerste etage.

Men vraagt zich dan ook meer en meer af waarom het KCB niet ruimhartig de plek wordt gegund die het, gezien de verdiensten van de leden (allen professionele kunstenaars) verdient. Dit nog naast de destijds ingebrachte financiële middelen, waardoor de Kranenburgh-nieuwbouw gerealiseerd kon worden! In de gemeentelijke beleidsnota (2021-2026) wordt nadrukkelijk gewezen op het belang dat de levende kunsten en kunstenaars hebben in het ontwikkelen van de culturele betekenis van de gemeente Bergen. Een rol die bij uitstek bij het KCB hoort. Wat het KCB overigens in het verleden op vele terreinen heeft laten zien.

Al degenen die in Nederland moeten leven van hun beroep als beeldend kunstenaar, musicus, filmer, schrijver, dichter enz. beseffen maar al te goed hoe afhankelijk zij zijn van hen die – zich niet bewust van hun privileges – de dienst uitmaken in musea, theaters, overheid, commercie etc. Kan het zijn dat de vaak bijna obsessieve denkbeelden van vernieuwing en verjonging, en het zich afzetten tegen tradities van de Europese beeldhouw- en schilderkunst het ware kenmerk zou zijn van de kunst van onze tijd? Moeten we ons niet realiseren dat juist het naast elkaar bestaan van traditioneel en vernieuwing de ware culturele rijkdom vertegenwoordigt?

Wat in de kunst ervaren wordt: het nooit precies definieerbare resultaat van talent, vakmanschap en persoonlijkheid is bij tijdgenoten minder makkelijk te herkennen dan de criteria vernieuwing en experiment.

Tot slot: *Ik heb nog nooit een lelijk ding in mijn leven gezien. Hoe de vorm van een voorwerp ook is, licht, schaduw en perspectief maken het altijd mooi.*

John Constable, beroemd Engels landschapschilder (1776 – 1837)

DRIFTIG LANDSCHAP

14 NOVEMBER 2021 T/M 2 JANUARI 2022
KUNSTENAARSCENTRUM BERGEN

Dominique Ampe Borgloon (B)
'Ik stel me om weloverwogen redenen op als zelfbewust, onafhankelijk individu, waarbij de radicaliteit van de persoonlijke en artistieke wil voorop staat. Ik richt me vooral op de uitdrukking van het denk- en productieproces.

Het gaat om een kritische zij/observatie, die de 'raison d'être' vormt van mijn kunstenaarspraktijk.'

Aldus Dominique

Beschuttingsruimte voor een schrijver | aquarel

Femmie Duiven (femmieduiven.nl)
Ooit zag ik een programma over kunstenaars, te gast bij de toentertijd in de kunstwereld zeer bekende boer Albert Waalkens. Kunstenaars van over de hele wereld logeerden daar om er hun avantgardistische kunstprojecten te realiseren. Ik zag hoe er pu-foam in de voren van de Groningse kleiakkers werd gegoten en was stomverbaasd. Mijn fascinatie voor landart was geboren. Mijn werk refereert aan die akkers, maar ook aan de met zwarte lava doorspekte gletsjerlandschappen van IJsland waar ik in 2017 doorheen reisde.'

Swamp | textiel, pu-foam, betonijzer

Dien Jorien Geertsma (dinnz.nl)
Voyage gaat over de reis van het 'Topje van de Mont Blanc'. In 1787 organiseerde de Franse geoloog De Saussure een expeditie naar de top om de exacte hoogte ervan te meten. Na het voltooiën van de expeditie nam hij het door hem eigenhandig afgekapt topje mee als souvenir. Tien jaar later werd het uit zijn nalatenschap aangekocht door het Teylers Museum in Haarlem, waar het nog altijd te zien is in de Ovale Zaal.'

Lost Mountain | keramiek

Ad Groot (adgroot.nl)
Ad's werk is niet figuratief, toch wekt het onmiddellijke associaties op met 'grootse' dingen. Het verstrijken van de tijd, het effect op de natuur - al is de tijd zelf ook natuur. Lange processen van erosie en verzanding. Steengrond, zand, oud land, gruis en water, zelfs wind en storm zijn navoelbaar.

Een suggestie van een horizon roept landschapelijkheid op. Maar zonder kan de schaal van de voorstelling zo zijn dat we aan astronomische ruimten moeten denken.

Meine Fernhout
Resonance | olieverf op doek

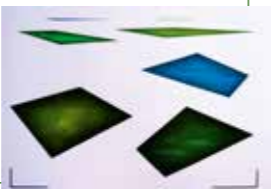
Dorry van Haersolte (dorryvanhaersolte.nl) 'Door onze waarneming ontvouwen landschappen zich als cullissen. In mijn werk maak ik dynamiek zichtbaar. Ondervonden waarnemingen van mijn omgeving transformeren zich en verschijnen als een lijn of vlek op het papier. Bewegingen die hun oorsprong hebben in de natuur beheersen mijn interesse om uit te beelden. De loop van rivieren, de beweging van de kustlijn, de vlucht van vogels, het traject van insecten en het vallen van regendruppels. Beelden van de natuur zijn een metafoor voor emoties van de menselijke geest.'

zonder titel | oostindische inkt op handgeschept papier

Joop Haring (joopharing.com)
'Driftig Landschap. Is het landschap 'op drift' of zijn wij de weg kwijtgeraakt? Geen stukje Nederland is nog oorspronkelijk, alles is geredesigned! Zelfs de Noordzee siert de horizon met grote wieden. Het is een artificiële, nieuwe wereld, geen ontkomen meer aan... *New Babylon* van Constant Nieuwenhuys komt langs als referentiepunt. *Driftig Landschap* bevraagt de wereld van Caspar David Friedrich. Tja, we leven al 100 jaar in het antropoceen. 'Lost in Perspective' is een reactie daarop.'

Lost in Perspective | pastel

Anno van der Heide (annovanderheide.com)
'Een idyllisch weideland tegen een lege lucht. Maar wat doet die grazende zebra daar in de wei? Is deze foto *deepfake* of werkelijkheid?

Belangrijke rode draad in mijn werk: het verhalen-de aspect. In mijn vormgeving zijn contrasten een constante factor: in tekeningen combineer ik vaak strakke vormen met krassen en spetters. In foto's en portretten probeer ik vooral grappige, ontroerende en momenten vast te leggen.'

Hollands Landschap | foto

Geertrui van Herwijnen (geertruivanherwijnen.nl)
Hangt je camera aan een drone? Nee, ik kniel.
'Ja, ik kniel op mijn struintochten door het Bergense land. Vroeg op pad, de nieuwe wereld in.

Aaiend licht over het gewassen strand, warm licht in een duinpoel met dansende golven, zonlicht op de bodem van een wak. En dan die flinterdunne ijsstructuren op het strand - wonderen van lijn en vorm, die ik vastleg in mijn foto's.'

Dansende Bergen | fotografie

Denise Holtkamp (deniseholtkamp.nl)
'Het landschap: het immer aanwezig decor van ons dagelijks leven. In dit geval: de vlakke - hoge luchten - alle grijzen en groenen uit het palet en heel ver kunnen kijken. Maar ook de oprukkende verstedelijking kent een zekere schoonheid. De man die de Sarphatistraat de mooiste straat van de wereld vond zou zich er niet in thuis voelen. Voor mij was het een kans om iets te maken met het archetype van onze woningbouw: het betonnen skelet van de ééngesinswoning.'

Landschap II | zeefdruk

Jawek Kwakman (jawekkwakman.com) 'Mijn werkgebied: ontwerpen met behulp van algoritmen. De resultaten noem ik pseudo-figuratieve kunst. Kunst die eruitziet als een representatie van de wereld, maar dat niet is. Technisch gezien ziet het algoritme

helemaal geen beelden. Het construeert nieuwe beelden op basis van de neurale verwijzingen die zijn afgeleid van mijn database vol eigen werk. Het netwerk toont alleen werken met de hoogste waarschijnlijkheid. Het werk wordt gepresenteerd via een monitor op een standaard en donkere glasplaat.'

computer animatie

Hans Landsaat (hanslandsaat.nl)
'Mijn werk komt voort uit twee bronnen: literatuur en het landschap. Dit laatste kan het landschap zijn waarheen doelbewust gereisd wordt. In dit geval een reis in en door het noordwesten van China: de Taklamakanwoestijn in Xinjian - een zeer woest, verlaten en in meerdere opzichten geteisterd gebied. Hierheen maakten wij begin deze eeuw vier reizen, steeds naar gebieden die zich alle bevinden in deze vooral woestijnachtige streken. Dat is dan ook de grondslag van dit schilderij.'

Taklamakan Diagonaal 1 | olieverf op doek

Hans van Marwijk (hansvanmarwijk.nl)
'Aan de Herenweg - tussen Bergen en Egmond - die de overgang vormt van zand naar klei, staan ter hoogte van het buurtschap Het Woud veel oude beuken die in de winter hun bladeren verloren hebben.

De vormen van de vele vertakkingen zijn als tentakels naar het onbestemde vertakt. Zij vormen in het blauw de schoonheid van de natuur...'

Aldus Hans

Het Woud 5 | olieverf op doek

Susana Mulas Lastra (susanamulas.nl) 'Er bestaan onzichtbare, microscopische landschappen - het 'huis' van kleine organismen. We weten dat ze bestaan en als we ze kunnen waarnemen, zien we dat hun leven zich ontvouwt in een eigen landschap. Ik ben gefascineerd door deze wezens, hun schoonheid, complexiteit, mysterie en hun belang voor het leven op onze planeet. Deze tekening toont een (micro) landschap waarin kleine wezens een donkere ruimte delen. Wat voor soort relatie hebben ze? Wat willen ze ons doorgeven?'

zonder titel | pastel, houtskool op papier

Henk Padt (henkpadt.nl)
'Halverwege de jaren 70 begon ik met het maken van abstract werk. Dat kreeg erkenning toen ik in '82 werd genomineerd voor de Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst. Later kwamen er figuratieve elementen

in mijn werk. Het schilderij in deze tentoonstelling vindt zijn inspiratie in het alledaagse en de natuur. Mijn voorkeur gaat uit naar schilderen op grote formaten. Naast mijn professionele loopbaan heb ik jaren lesgegeven in het beoefenen van de vrije schilderkunst, zowel op mijn atelier als bij Scarabee in Alkmaar.'

Droomland | acryl op doek

Noortje Peerdeman (noortjeeperdeman.com) 'Voor de tentoonstelling *Driftig Landschap* heb ik mij laten inspireren door een bijzonder fenomeen in de natuur: MEZENDRIFT. Honderden jonge pimpelmezen trekken dan over ons land, hoofdzakelijk waargenomen in Noord-Holland en dan vooral langs de kustgebieden. Op dit schilderij heb ik een aantal pimpelmezen afgebeeld in een viaduct, een vaak voorkomend bouwwerk in ons Hollandse landschap.'

Mezen op drift | olieverf op doek

Ankie Postma (ankiepostma.nl)
'Drift is onbeheersbaar en daardoor beangstigend. In de natuur ervaren we drift als een kracht die onze krachten ver te boven gaat. Hierdoor beseffen we onze machteloosheid en nietigheid. Het is een dreiging die imponeert maar

ook fascineert. Mijn werk wisselt tussen volledige abstractie, waarbij het puur om de vorm en de kleur gaat, en motieven die ik aan de realiteit ontleen. Deze breng ik terug tot hun elementaire, vaak geometrische vorm.'

Rode zee | acryl op doek

Elly Stolwijk (ellystolwijk.nl)
'Water, wind en wolken kunnen driftige elementen in het landschap zijn. Zowel samen als apart, zowel rechtstreeks als in de gevolgen, zowel in fysiek ervaren als in aanschouwen. Je kunt ervan genieten, of ze als grote dreiging ervaren. In mijn derde serie 1-minuut-observaties (99 t/m 147) staan water, wind, wolken en de vluchtende medemens centraal. De filmpjes, gemaakt met eenvoudige camera, zijn onbewerkt.

beeld uit één-minuut-observaties

Petra Talsma (petratalsma.nl)
'Dit werk is geïnspireerd op de lentekleuren van het polderlandschap tussen Bergen en Schoorl. Het was telkens een troostrijke ervaring om daar rond te lopen. Met grote 'levensdrift' schoot alles in bloei en kwam de

kleur terug in het landschap. Het ijle groen van nieuw blad in de bomen, vlagen boterbloemen in de weilanden, velden vol met het rood van zuring, in de sloten de paringsgevechten van karpers. Driftig heb ik opgevat als levensdrift. De natuur is niet driftig, hooguit uitgeput.'

Landschap in 105 fragmenten | collage, houten paneeltjes

Peter Verdonk (peterverdonk.nl)
'Over mijn werk in de tentoonstelling - rechte horizon, lichtval en strijklucht. Kijken naar het oneindige Noord-Hollandse landschap brengt mij op ideeën voor mijn werk - soms foto's, soms kleine tekeningen makend. Ja, de schittering van een nat en modderig stuk land kan heel mooi zijn. Het kan heel weids zijn, wat mij zeer beïnvloedt. Want landschap heb je overal en het verandert ook steeds. Door de jaargetijden én wat wij mensen er zoal mee uitspoken.'

zonder titel | houtskool, pastel op papier

Angelique van Wesemael (wesemael.net)
'Ik houd me het meest bezig met grafiek, met een voorkeur voor werken in zwart-wit. Voor driftig landschap maakte ik deze tekening met inkt op papier. Met inkten is het dan ook

bijzonder fijn werken. In het waterlandschap "Pond life" is de mens aanwezig en die schikt, regelt en coördineert de natuur.

Lukt het de mens eigenlijk wel om alles naar zijn hand te zetten of is hij niet bij machte?'

Pond life | tekening, inkt op papier

Anneke de Witte (annekede-witte.nl) Entero: geheel, totaal. In deze serie is de totale boom te zien die door de energie die vanuit de wortels naar de takken gaat - en andersom - zijn unieke wezen vormt. Door in de loop der jaren de beproevingen van de omstandigheden waarin hij zich bevindt te weerstaan, groeit hij en krijgt karakter en schoonheid. De boom symboliseert de wedergeboorte en vruchtbaarheid en is de verbinding tussen hemel en aarde. Hij staat voor stabiliteit, kracht en weerstand. *ENTERO versie 2* | keramiek

SCHILDERSVERDRIET 90

In het dorp Schiermonnikoog zag ik in een boekenkraampje *Blindelings* liggen van Claudio Magris. Het huis erachter waar ik iemand zocht om af te rekenen stond tot de nok toe vol met tweedehands boeken. Ik vond een bel, klingelde ermee, waarop een meneer de trap afkwam aan wie ik de gevraagde 5 euro overhandigde. Er lag ongetwijfeld nog veel meer benijdenswaardigs aan boeken in dat woonhuis maar mijn vrienden en vriendinnen zaten al op het terras ertegenover te wachten. Ik was blij want een Magris vind je niet zomaar. Ik had alleen zijn beroemde *Donau* gelezen en vond dat prachtig.

Even later vertrok de bus van hotel Van der Werff om ons naar de pont te brengen. Hij reed langs de honderden babbende en schel fluitende steenlopertjes op de basaltblokken van de waddendijk naar de haven. Ik was verguld, een mooier slotakkoord van een 4-daags verblijf op het eiland kon ik niet wensen.

Dit is eigenlijk een soort reisverslag (en tevens de geboorte van mijn 90^e column).

Intussen heb ik het eerste van zijn 92 hoofdstukjes gelezen en ben verrukt! Wat een geniale schrijver en kunstenaar is Claudio Magris. In een filosofische verbeelding zweeft hij als een god boven de wateren. Zo schrijft hij over de baai van Hobart Town (Tasmanië): 'De walvissen hadden een voorkeur voor de baai; ze kwamen er spelen en sproeien in het geloof dat de wereld nog maar in het morgenrood verkeerde, de gelukzalige begintijd waarin nog geen harpoen te vreezen viel...'

Ik zou dat ook wel willen, tijd en ruimte overschrijven in een visionaire verbeelding met verf of met wat dan ook. Maar een schilderij – in mijn geval dan – is eerder een fragment, alinea van wat Claudio in taal weet uit te drukken. Literatuur en beeldende kunst, het zijn twee verschillende disciplines. Daar valt niet aan te ontkomen, hoewel kunstenaars die grens soms proberen te slechten.

Michiel Hertroys

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Ubaldo Sichi** *Landschap 2.1*, De Domijnen, Sittard, 3 okt – 23 jan
- **Anneke Helder, Harry Beemsterboer**, L'Art Hollandais, Atelier Préporgé, Préporgé (F), mei – okt
- **Gígja Reynisdóttir** groepsexpo, Marspoort Galerie, Zutphen, 6 okt – 19 nov | *Ode aan het Landschap*, Gallery PLAY room, Zaandam, 28 okt t/m 21 nov
- **Annelies Horden, Gerda Schimmel, John Ory, Willem Schotten** *Kunstwerk Vogel-huisjes route*, Schoorl+omgeving, actueel
- **Roland de Jong Orlando** trio-expositie *Hollands Festival*, Centrum voor Concrete Kunst, Bornem (B), loopt tot na de zomer
- **Marli Turion** *Kunst naar de kelder*, Kunsthal 45, Den Helder, t/m 31 okt | *Contact in Coronatijden*, Grafiekplatform, Amsterdam, 30/31 okt
- **Anneke Helder, Ankie Postma, Jawek Kwakman, Yvonne Alting, Rob Komen** *TRANS:IT*, Papiermuseum Steyrermühl, Laakirchen (AUT), t/m 17 okt
- **Hans Haring** *heARTsong paintings*, gedichten begeleiden werken van Roosmarijn Haring, Grand Café Z, Leeuwarden, tot med. mrt
- **Dorry van Haersolte** *Werk op papier en hout*, Galerie Quintessens, Utrecht, t/m 30 okt
- **Ankie Postma, Anneke Helder** *Gleich ist nicht gleich*, De Boterhal, Hoorn, 23 okt – 5 dec
- **Jan van der Haven, Joop Hollanders** expo, Hortus, Alkmaar, t/m 31 okt
- **Marina van der Kooi** *Hoge Luchten*, Hannemahuis, Harlingen, tot 14 nov | *Modern Art Medal Exposition*, FIDEM, Tokyo (JP), 1 – 4 dec | *Dit Landschap*, Ned. Kring van Beeldhouwers, HAZART, Soest, 6 – 15 jan

- **Regula Maria Muller** *Textiel Biënnale 2021*, Museum Rijswijk, t/m 16 jan
- **Cees Smit** *Landschap zoekt maker*, Witte Kerkje, Holysloot, t/m 31 okt
- **Geertrui van Herwijnen** foto-expositie, SchlessArt, Bergen, 12/13/14 nov en 19/20/21 nov
- **Gerda Kruimer** *The distance between two intersecting lines*, galerie Abstract Project, Parijs, 27 okt – 6 nov
- **Dirck Nab** *Pauze*, SchlessArt, Bergen, t/m 31 okt
- **Babette Treumann, Gígja Reynisdóttir, Suzanne Glerum, Jan Grotenbreg, Aad Hoetjes (i.m.)** *Artists aan Zee V*, Hotel Meyer, Bergen aan Zee, 22 t/m 31 okt
- **Piet Lont** solo expositie, Grafisch Atelier, Alkmaar, tot 16 nov
- **Joop Haring** *Art Space*, Arti et Amicitiae, Amsterdam, 15 t/m 19 nov | presentatie/uitreiking van de door hem gemaakte en gesigeneerde Kringprent, De Kring, Amsterdam (interview: Renée Simons), 3 dec
- **Wil van Blokland** expo, Zinc Exposities, Bergen, t/m 31 okt
- **Susana Mulas Lastra** *Pop-up PLAY*, galerie Klein Zwitserland, Schoorl, t/m 31 okt | solo-expo, Upscale Galerie, R'dam, 9-23 jan | *In de Dwarsstraat*, Ever Emerging expo, Amsterdam, 19/20/21 en 26/27/28 nov | *TEKENKABINET IX*, online t/m 31 dec
- **Elly Stolwijk** zojuist verschenen haar bundel *de laatste framboos*
- **Anno van der Heide** deelname *Artbook Berlin*, 19/20/21 nov | onlangs verschenen: *Blues @ News*, geïllustreerde poëziebundel+CD | en: *Portretten*, portretfoto's uit Afrika, Jemen, Suriname, Spanje, Nederland | staat op punt te verschijnen: documentair fotoboek *Keep on rockin'*
- **Malou Nahuys** *Exhibition Untitled* *The Hague*, Bos Fine Art, Den Haag, 28 okt – 14 nov

Winnaar van de Van Ommeren- De Voogt Prijs 2021 **Philip Wiesman**. Op zaterdag 2 oktober werd dit bekend gemaakt bij de opening van de Najaarssalon 2021 in de Pulchri Studio. Gefeliciteerd Philip!

DONATEURSPRENT 2021

Zoals bekend bedraagt de donateursbijdrage tot nog toe 30 euro of meer per jaar. Wie echter vanaf 75 euro betaalt, is daarmee 'kunstlievend lid' en ontvangt de donateursprent – elk jaar gemaakt door een van onze kunstenaars. Voor 2022 zal de donateursbijdrage echter weer eens onder de loep worden genomen! Gebruikelijk wordt de prent uitgereikt aan het begin van het jaar bij de opening van de eerste tentoonstelling, de *Salon van Nieuwe Leden* – en, ook gebruikelijk, onze nieuwjaarsreceptie.

Dit jaar liep dat allemaal anders en daarom besloten we – om de liefhebbers niet langer te laten wachten – om die dit jaar te bezorgen. Wat inmiddels gebeurd is.

Duinwandeling | lino 31x40

De donateursprent 2021 komt van de hand van Dirck Nab, en zal zondag 9 januari 2022 worden uitgereikt.

KCB*NU is de NieuwsUitgave van KunstenCentrumBergen verschijnt 6x per jaar

KunstenCentrumBergen
Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH
info@kunstenCentrumBergen.nl
kunstenCentrumBergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm,
Rinus van de Peppel
072 5154 157
rinusvandepeppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee:
Karen Opstellen
Aforisme: Theo Olthuis
Vormgeving:
DiewuKeGroet.nl